
Nezodpovědná hromadná výpověď

Nezodpovědná hromadná výpověď

LIDOVÉ NOVINY

17.12.2010, rubrika: Diskuse, strana: 11, autor: ONDŘEJ HRUŠÁK

ÚHEL POHLEDU Jedním z témat nedávného setkání českých a slovenských lékařských fakult byly otázky spojené s počtem absolventů. Výsledky jednání ne vždy korespondují s tvrzeními, která se objevila v souvislosti s akcí „Děkujeme, odcházíme“. Na českých lékařských fakultách dokončí program Všeobecné lékařství ročně přes 1000 absolventů (1084 v roce 2009) – v nejbližších letech neočekáváme výraznou změnu počtu. Údaje o počtu absolventů, které zveřejňují ČLK a LOK (že absolventů v roce 2009 bylo jen 784 a že jejich počet klesá), jsou nepravdivé. Mohou lékařské fakulty v případě potřeby zvýšit „produkci“ lékařů? Účinně těžko. Díky trvalé prestiži lékařského povolání sice stále převažuje poptávka po studiu nad kapacitou škol, potřebujeme však vybírat jen ty nejlepší a nejmotivovanější. Navíc státní dotace na výuku nepokrývá náklady, takže přijetí více uchazečů by ohrozilo fakulty ekonomicky i přívalem méně připravených studentů. Proti zvyšování počtu jde i demografický úbytek absolventů středních škol. A hlavně: i kdybychom přijali více, v nejbližších šesti letech se počet absolventů nezmění zcela jistě.

Kolik lékařů odejde do zahraničí? Poměrně vysoké procento mladých lékařů má předpoklady odejít do ciziny a uvažuje o tom (z průzkumu mezi absolventy 2. LF UK: 50 procent by chtělo odjet do zahraničí, ale skutečně dosud odjel jen zlomek, 13 procent nedávných absolventů odjelo za hranice – 6 procent krátkodobě, 7 procent na delší dobu). Zdá se, že trend odjíždění, zejména do zemí EU, pomalu narůstá. Fakulty tomu nijak nebrání, naopak se snažíme ukazovat zahraniční zdravotnictví už během studia. Významná část lékařů se z ciziny vrací a obohacuje nás svými zkušenostmi. Shrnuto, lékařské fakulty nepovažují odjíždění lékařů za něco špatného, těší je, že jejich absolventi jsou v cizině vítáni coby kvalitně připravení, a doufají, že nás tento trend v důsledku obohatí. Protivná představa Organizátoři kampaně „Děkujeme, odcházíme“ ale postupně změnili základní motto. Z původního tvrzení, že v zahraničí mají lékaři lepší podmínky k práci, a čeští lékaři tam proto odejdou, se kampaň zjednodušila na „dejte lékařům více peněz, jinak poškodíme systém zdravotnictví hromadnými výpověďmi“. Představa, že by skřípající, ale dosud fungující mašinu českého zdravotnictví poškodili sami lékaři, je mi protivná. Mrzí mne, že nápad narušit systém zdravotnictví přichází nejen od odborů (od nich se nátlakové akce očekávají), ale i od České lékařské komory, která, ať se to nám – povinným členům – líbí, nebo ne, mluví za všechny lékaře. Aby bylo jasno, nejsem příznivcem vize, že by lékaři měli na sobě nechat štípat dříví. Proto mi úvodní fáze kampaně byla sympatická: umožnit mnoha lékařům práci v lepších podmínkách v jiných zemích EU a tím pomoci vyrovnat platy se západní Evropou. Ale současná snaha o hromadnou výpověď je nezodpovědná ze tří důvodů. 1. Úspěch akce stojí na reálnosti hrozby, že ohrozí pacienty. 2. Organizátoři riskují existenční problémy lékařů, kteří podají výpověď (v přímém rozporu s první fází akce, kdy si aktivní účastníci měli materiálně polepšit). 3. Akce je stavěna tak, že ztrácíme podporu velké části veřejnosti.

Systém zdravotnictví, v němž by leckdo z nás rád viděl o něco více peněz, má i svoje vnitřní rezervy. Nutno podotknout, že na některé z nich správně upozornil i prezident komory MUDr. Kubek. Mimo jiné se jedná o neindikované léčebné nebo diagnostické výkony, které plně hradí pojišťovna, naopak nevhodně nastavené sazebníky v jiných případech, nepotřebné investice. A to jsme nekousli do ještě kyselejšího jablíčka, jakým jsou úniky ve prospěch farmaceutických firem, snižování výnosu nemocnic ve prospěch paralelních soukromých ambulancí některých nemocničních lékařů nebo korupce některých z nás.

V rámci kampaně komora usiluje i o zvýšení pravomocí. Systém postgraduálního (atestačního) vzdělávání, který v tuto chvíli řídí ministerstvo a jím pověřené organizace, by chtěla řídit ona. Ponechme na vládě, zda prohloubí závislost společnosti na komoře, která se stále otevřeněji profiluje jako silná odborová organizace.

Přes revoluční nadšení se necítím osamocen v názoru, že zmíněná tři rizika kampaně jsou příliš vysoká. Ministerstvo zdravotnictví by mělo mít platy nemocničních lékařů jako svou prioritu. Nastavme tabulky, aby práce lékařů byla lépe hodnocena. Využijme ekonomické rezervy systému zdravotnictví. Nechme odejít všechny, kdo si našli v cizině lepší místo. Při tom všem ale nevyhrožujeme pacientům a nenuťme mladé lékaře do nejistých kroků, které se sami zdráháme udělat. Společnost musí i v budoucnosti důvěřovat klíčové součásti našeho zdravotnictví – intelektu a zkušenostem lékařů.

Lékařské fakulty nepovažují odjíždění lékařů za něco špatného, těší je, že jejich absolventi jsou v cizině vítáni coby kvalitně připravení

Nevyhrožujeme pacientům a nenuťme mladé lékaře do nejistých kroků, které se sami zdráháme udělat